

HOMELESS WORLD CUP

Met Gilles De Bilde naar Melbourne

6.4

In *Homeless World Cup* probeert ex-profvoetballer Gilles De Bilde een groep mensen aan de rand van de maatschappij klaar te stomen voor de Homeless World Cup, de wereldbeker voetbal voor daklozen in Melbourne. Een jaar lang deelt hij lief en leed met zijn spelers, die er vaak al een bewogen leven hebben opzitten. *Homeless World Cup*, vanaf 6 april op Eén.

In 2007 kreeg Gilles De Bilde, ex-profvoetballer en vader van drie kinderen, telefoon van een Antwerpse straathoekwerker met een onverwachte vraag. Of hij geen coach wilde worden van een team van dakloze voetballers? Het zou niet zomaar een team zijn, maar het team dat de Belgische driekleur moest verdedigen op de Homeless World Cup, de wereldbeker voetbal voor daklozen. Gilles stemde in en stapte daarmee in een van de grootste avonturen van zijn leven. Hij zou een groep mensen aan de rand van de maatschappij proberen klaar te stomen voor de Homeless World Cup, die in december 2008 in Melbourne gehouden werd.

De Homeless World Cup is een jaarlijks internationaal voetbaltoernooi voor daklozen, thuislozen en drugsverslaafden. Het voetbal is daarbij geen doel op zich, maar een middel om het levenspatroon van daklozen en verslaafden te doorbreken en hen een beter leven te helpen opbouwen. Tot voor 2008 had België nog nooit een eigen ploeg gestuurd, maar vorig jaar brachten enkele Antwerpse verenigingen uit de sociale sector daar samen met Gilles De Bilde verandering in.

In *Homeless World Cup* deelt Gilles een jaar lang lief en leed met zijn ploeg. Stap voor stap leert hij omgaan met een bont gezelschap van mensen, die ieder hun eigen verleden hebben. Van die individuen probeert Gilles een team te maken. Niet alleen de spelers leggen daarbij een hele weg af, ook Gilles groeit naarmate de tijd vordert. Onderweg wordt er veel gelachen, maar ook gehuild. *Homeless World Cup* is immers niet alleen een verhaal over voetbal. Het is een verhaal over mensen die een droom najagen: België vertegenwoordigen op de Homeless World Cup in Melbourne.

De Homeless World Cup

De Homeless World Cup werd voor het eerst georganiseerd in 2003. Alle ploegen bestaan uit mensen die geen thuis hebben of aan de rand van de maatschappij leven. Het toernooi geeft hen de kans om hun leven een nieuwe wending te geven. In navolging van Homeless World Cup zijn ondertussen in meer dan zeventig landen gelijkaardige lokale voetbalprojecten opgestart. Die werken elk jaar met meer dan dertigduizend daklozen en kansarmen.

De impact van het toernooi op het leven van de deelnemers is enorm. Uit onderzoek van de organisatoren blijkt dat 73% van de deelnemers dankzij Homeless World Cup echt een stap vooruitzet in het leven. Ze overwinnen een verslaving, vinden werk, volgen een opleiding of leggen soms ook gewoon opnieuw contact met uit het oog verloren vrienden en familie. Homeless World Cup zorgt er elk jaar weer voor dat een groot aantal mensen een stap in de goede richting zet voor herintegratie in de samenleving.

Het eerste Homeless World Cup-toernooi vond plaats in 2003 in het Oostenrijkse Graz. Achttien landenteams namen deel. In Melbourne, waar het toernooi in 2008 werd gehouden, waren er al 56 ploegen uit evenveel landen. De volgende editie van Homeless World Cup vindt volgend jaar plaats in Milaan.

Hoe gaat het verder?

Het enthousiasme en de gedrevenheid van de Antwerpse ploeg werkte zo aanstekelijk dat ondertussen één Brusselse en zes Vlaamse ploegen de uitdaging aangaan en zich klaarmaken voor de Homeless World Cup van 2009. Ook aan Waalse kant begint het te kriebelen. Homeless World Cup heeft bewezen dat voetbal wérkt. Spelers herontdekken hun eigen kracht en benutten hun eigen mogelijkheden weer. Ze vinden opnieuw de motivatie om hun dag te structureren en problemen op tal van terreinen aan te pakken.

Homeless World Cup is een programma van deMENSEN voor Eén.

Homeless World Cup: op maandag om 20.40 u. vanaf 6 april

www.een.be/homelessworldcup

VOOR MEER INFORMATIE

BJÖRN VERDOODT, HOOFD COMMUNICATIE EÉN, TEL. 02 741 58 95
LESLEY HERNALSTEEN, STAFMEDEWERKER COMMUNICATIE EÉN, TEL 02 741 58 45
VRT COMMUNICATIE - KAMER 9L48, 1043 BRUSSEL - TEL. 02-741 35 66 - E-MAIL: PERS@VRT.BE

VOOR INTERVIEWS

ILSE BRINKMAN, INTERVIEWCOÖRDINATOR EÉN, ILSE.BRINKMAN@VRT.BE

Een training ...

(Deze foto werd genomen tijdens een van de trainingen. Niet alle spelers staan erop afgebeeld.)

- 1 Gilles (coach)
- 2 Pedro
- 3 Danny
- 4 Nourdine
- 5 Guy
- 6 Sulliman (hulpcoach)
- 7 Sven
- 8 Diana
- 9 Lucca
- 10 Marc

De deelnemers

Steve

Steve (43) is een van de gasten die vaak rondhangt op het Antwerpse De Coninckplein. Hij volgt een drugshulpprogramma. Het is moeilijk voor Steve om opnieuw structuur in zijn leven te krijgen. De meeste van zijn vrienden zitten in hetzelfde milieu en dan is het niet makkelijk om uit de greep van de drugs te komen.

“’t Koningsplein, dat is voor mij een tweede thuis. Als je niemand anders hebt, niemand anders kent en je familie valt helemaal weg, dan kom je daar en iedereen noemt je ‘bruur’. Dat is een soort heimat.”

Naar eigen zeggen heeft Steve door zijn druggebruik een probleem met zijn geheugen. Hij weet soms niet meer wat realiteit en verbeelding is. Als hij iets vertelt, is het soms moeilijk om in te schatten wat waar is en wat niet.

“Mijn drug- en methadongebruik heeft mijn geheugen gewist. Ik vertel veel dingen die realiteit zijn, maar mijn realiteit. Maar wat is mijn realiteit? Dat is niet jullie realiteit.”

Binnen de ploeg is Steve nochtans een haantje-de-voorste. Hij loopt graag in de kijker en geniet van de aandacht.

“Af en toe moet je eens een groot bakkes hebben. Ik vind dat toch. Als je vooruit wil komen, moet je een groot bakkes hebben. In de wereld kom je er niet als je klein blijft. Je moet af en toe eens een grote muil opzetten, zelfs Gilles De Bilde heeft een grote muil hé.”

Steve heeft Gilles De Bilde bij het begin van het project op pad gezet en in contact gebracht met de andere daklozen.

Pedro

Pedro (46) is de *godfather* van het De Coninckplein. Als kind wou Pedro al een topgangster worden. Hij heeft in bendes gezeten en kwam daardoor terecht in de instelling voor bijzondere jeugdzorg in Mol.

“Op mijn dertien jaar was ik zelf een bendeleider. Op mijn vijftien ben ik in Mol terechtgekomen door overvallen te plegen met mijn vrienden.”

“Ze vernietigen een mens eigenlijk. Voor kleine misdaden vernietigen ze een heel leven. Ik heb dat nu ondervonden en ik heb er spijt van. Ze staken me in Mol en ik ben daar buiten gekomen als een junkie. Als een grotere crimineel. En ik heb alles leren kennen van drugs daarbinnen. Is dat dan de oplossing?”

Sindsdien heeft hij een groot deel van zijn leven in de gevangenis doorgebracht. Maar nu heeft hij een nieuwe droom: België vertegenwoordigen op de Homeless World Cup.

“Ik zou wel eens zo iets willen meemaken. Zodat mijn ouders kunnen zeggen: voilà, hij is 25 jaar verslaafd geweest, hij heeft de helft van zijn leven in de gevangenis gezeten en nu kan ik er fier op zijn. Kijk, die gaat naar Melbourne om België te verdedigen. En dat vind ik iets dat je maar één keer aan je moeder kunt geven.”

Pedro is tot het besef gekomen dat misdaad niet loont. Hij ziet in het project zijn laatste kans om iets van zijn leven te maken.

“Daarmee willen wij ook iets bewijzen aan België. Een mens kan wél veranderen. Het is niet ‘eens een dief altijd een dief, eens een junkie altijd een junkie’. Mensen kunnen veranderen. Maar je moet de kansen krijgen. Nu hebben we de kansen en we willen dat de hele wereld het ziet. Dat is mijn hoop.”

Nourdine

Nourdine (35) heeft een Belgische moeder en een Algerijnse vader. Hij was ooit een beloftevolle voetballer, maar na een open beenbreuk moest hij die droom opbergen.

"Ik had geen bezigheid meer, rap beïnvloed, rap met de hoop meedoen en geen 'neen' durven zeggen. Het is met een pilletje begonnen en daarna heb ik miserie gezien."

Hij stortte zich in het uitgaansleven en verzeilde in het drugsmilieu. Het kwam zelfs zo ver dat hij bijna het slachtoffer werd van een afrekening. Daarna verdween hij voor geruime tijd in de gevangenis. Toen hij vrijkwam, belandde hij voor zeven maanden in een daklozencentrum. Nu heeft hij werk.

"Soms is het nog altijd moeilijk om werk te vinden. Het verleden sleep je altijd mee. Hoe hard je ook je best doet, dat sleep je altijd mee, je verleden. Dat is precies zoals een bol aan mijn been."

Nourdine is veruit de beste voetballer van de ploeg, maar hij heeft een agressieprobleem.

"De bal is van mij en van niemand anders. Vroeger was dat ook al zo. Ik heb zelfs een keer 23 gele en 3 rode kaarten gehad in één seizoen. De trainer zei altijd: 'probeer een keer de wedstrijd uit te spelen'. Maar dat lukte niet altijd."

Eric

Bij de eerste aanblik ziet Eric (50) eruit als een voorname heer: donkere overjas, hoed op het hoofd, een kloeke verschijning. Eric is dakloos geworden, maar heeft nooit zijn fierheid verloren. Hij woont in een daklozencentrum omdat hij zijn schulden niet meer kon betalen.

"Mijn probleem is dat ik administratief heel slecht ingesteld ben. Ik ben een heel onordelijke kerel. En als je papierwerk niet goed is, dan ben je financieel ook niet goed. Dat heeft ervoor gezorgd dat ik heel diep in de schulden ben geraakt. Uiteindelijk kon ik de huur niet meer betalen en ben ik uit mijn appartement moeten vertrekken. De eerste dag dat ik in het daklozencentrum zat, heb ik geweend als een klein kind. Ik besefte waar ik eigenlijk terechtgekomen was. Dat had ik nooit van mijn leven gedacht."

Eric is gescheiden en zijn twee kinderen wonen ver van Antwerpen bij de moeder. Hij kan hen niet in het daklozencentrum laten overnachten.

"Ik heb het recht om mijn kinderen om de veertien dagen een volledig weekend te zien en ook de helft van de grote schoolvakanties. In de praktijk lukt dat niet. Als je in een daklozencentrum woont, is er niks voorzien om je kinderen te kunnen laten overnachten. Daarom zie ik mijn kinderen nog maar één dag om de veertien dagen."

Eric zag het daklozencentrum als een tijdelijke oplossing, maar dat viel tegen.

"Mijn eerste optie was om daar zes maanden te blijven en dan te kunnen vertrekken. Ondertussen is het al twee jaar en drie maanden. Dus ik begin echt gefrustreerd te geraken, omdat ik er niet uit geraak. Ik wil daar weg hoe dan ook. Ik zie mezelf daar niet zitten tot mijn laatste dag zoals sommige andere mensen. Dat is niks voor mij."

In de loop van het voetbalproject zet Eric een aantal indrukwekkende stappen vooruit.

Sven

Door problemen thuis kwam Sven (30) als kind in een instelling terecht. Rond zijn zestiende nam hij deel aan een project om begeleid zelfstandig te wonen. Dat is normaal een goede oplossing voor jongeren die de weg kwijt zijn.

"Aanvankelijk leek dat ook voor mij te lukken, want ik heb een aantal jaar kunnen werken in een beschutte werkplaats. Door een zware ziekte ben ik dat baantje

echter kwijtgeraakt. En vanaf dan ben ik stilaan meer op de dool beginnen te geraken. Ik heb wel nog lang bij een aantal mensen kunnen wonen die me konden opvangen, maar uiteindelijk had ik geen dak meer boven mijn hoofd. Ik heb één jaar op straat geleefd, maar onder meer via de hulp van de mensen van het daklozencentrum in de Blindestraat is mijn situatie geleidelijk aan weer verbeterd en heb ik opnieuw een studio kunnen huren."

Sven heeft nooit problemen gehad met verslavingen aan drugs of drank, maar hij was wel altijd erg alleen. Hij kon moeilijk contact leggen met mensen omdat hij zich onzeker voelde.

"Tot vóór het project lummelde ik maar wat rond. Ik liep min of meer doelloos door het leven. Hoewel ik vroeger ook wel eens doelman geweest ben bij een voetbalclub, had ik weinig om handen. Ik vulde mijn dagen met televisiekijken en wat biljarten."

Het project haalde Sven uit zijn isolement.

Diana

Diana komt uit een kansarm gezin. Ze heeft haar echte vader nooit gekend en werd grotendeels opgevoed door haar bomma. Een opleiding heeft ze nooit afgemaakt en ze heeft ook geen zicht op werk. Diana is 23 jaar, maar slaagt er voorlopig niet in om op eigen benen te staan.

"De ene keer slaap ik bij de bomma, dan eens bij vrienden of kennissen. Ik weet eigenlijk niet wat de reden is waarom ik niet op mijn eigen benen kan staan. Is het faalangst? Ik weet het niet."

Diana heeft een heel negatief zelfbeeld en dat maakt haar naar eigen zeggen onzeker en verlegen.

"Ik heb vroeger 138 kilo gewogen en ja, dan riepen ze allemaal op straat: 'dikke' en 'olifant'. Nu weeg ik nog 88 kilo, maar dat beeld van toen blijft altijd in je binnenste zitten."

Diana leeft nu op kosten van de bomma en die is dat beu. Bovendien is er een enorme generatiekloof. De bomma kan niet leven met het feit dat Diana lesbisch is.

"Ik begrijp niet dat zij niet kan begrijpen dat ik voor de vrouwen ben. Oké, dat is moeilijk. In haar tijd lieten ze dat niet openlijk zien, maar ik kan mijn liefde niet wegsteken. Ik moet dat kunnen laten zien. De bomma is ertegen, maar ik ga mijn geaardheid niet veranderen voor haar."

Het voetbalproject is voor Diana vooral een manier om meer zelfrespect te kweken en om op eigen benen te leren staan.

Lucca

Lucca (46) is een echte rebel, die overal zijn voeten aan veegt. Hij wil niet meer meedraaien in het systeem van de maatschappij.

"Ik heb altijd zeven dagen op zeven gewerkt. Ik ben zelfstandige geweest. Ik heb een schoonmaakbedrijf gehad. Ik heb een frituur opengehouden. Ik heb van alles gedaan. Ik heb altijd maar geconsumeerd, van het leven genoten, belastingen betaald. Maar ik heb het allemaal naar de kloten gedaan door alcohol, door drugs, door uitgaan, door te feesten met slechte vrienden ... en goeie vrienden."

Momenteel werkt Lucca als afwasser in een sociaal restaurant, maar dat doet hij enkel uit noodzaak.

"Altijd stipt op tijd moeten zijn en wakker worden ... sommige mensen leven 's nachts, sommige mensen leven overdag, sommige mensen leven altijd en je hebt ook mensen die nooit leven. Misschien moet ik eens aan die mensen denken. Nooit

leven en braaf zijn. Soms is het leven zo moeilijk en soms is het zo makkelijk. Soms is het zo mooi en soms is het zo afschuwelijk."

Nuchter is Lucca een heel innemend persoon, maar als hij gedronken heeft, kan hij erg agressief uit de hoek komen.

"Die transformatie zou misschien door de alcohol en de drugs kunnen komen, maar het moet er toch wel binnen in zitten. Waarom komt het er nooit uit als ik nuchter ben? Misschien ben ik wel een beetje schizofreen of zo. Ik weet het niet. Ik ben nooit echt bij een psychiater geweest. Misschien moet ik dat wel eens doen, want mezelf ken ik ook nog niet zo goed. Een mens is altijd op zoek in het leven. En hoe ouder je wordt, hoe meer je ontdekt. Toen ik zestien was, dacht ik dat ik alles wist. Ik ben nu 46 en ik weet nog niks. Ik ben nog altijd maar zestien in mijn kop. Wat is leven? Ik weet het niet. Moest ik het allemaal weten, het zou allemaal veel simpeler zijn."

Lucca is een intelligente, bijna filosofische man. Hij beseft als geen ander dat zijn verslavingen hem de das omdoen. Al schat hij niet elke drug gelijk in.

"Alcohol is de duivel, de grootste drugs zijn de legale drugs. Ze zouden beter marihuana legaliseren en ik zou veel rustiger zijn en veel meer op tijd ..."

Marc

Marc (37) leeft heel geïsoleerd en kan moeilijk relaties opbouwen met mensen. Als het even tegenzit, wordt hij boos en koppig. Iedereen die dan in zijn buurt is, moet het ontgelden.

"Ik heb moeilijkheden om mensen echt te vertrouwen. Ik ben niet iemand die gemakkelijk vrienden maakt, omdat ik ze eerst wil leren kennen en wil weten hoe ze in elkaar zitten. Ik ken wel veel mensen, maar er zijn er heel weinig die ik echt vertrouw."

Het gevolg is dat Marc vaak eenzaam is en naar de fles grijpt.

"Alcohol heeft ervoor gezorgd dat ik op straat stond. Ik was eigenlijk constant aan het drinken en drinken en drinken en dan heb ik maanden aan een stuk geen huur betaald. Ik ging liever drinken dan huur te betalen en dan hebben ze mij op 't straat gezet. Toen pas ben ik beginnen te beseffen wat ik eigenlijk kwijtgespeeld was door de drank alleen."

Nu is Marc in behandeling voor zijn drankverslaving.

"De drang ernaar is nog groot, maar dan denk je aan de medicatie die je neemt. Als je daar op drinkt, zijn de gevolgen niet te overzien. In het begin was dat wel wat moeilijk, maar na een tijd begin je dat wel gewoon te worden. Dan weet je wat die medicatie doet en drink je ook niet meer."

Voor Marc is de Homeless World Cup een belangrijke houvast, die hem moet helpen om zijn alcoholverslaving de baas te kunnen.

Guy

Guy (42) hoort bij de clan van het De Coninckplein. Hij zit in de drugshulpverlening. Vroeger gebruikte hij samen met zijn vriendin, maar ze konden het niet blijven betalen. Voor Guy zat er maar één ding op.

"Diefstallen plegen, hé, voor het gebruik. Ik wou niet dat zij zich ging prostitueren. Dus deed ik meestal diefstallen samen met haar. Daar heb ik wel voor moeten boeten. Ik heb er uiteindelijk zeven jaar voor moeten zitten."

Guy woont in een kleine studio. Toch gaat hij in het weekend nog altijd met de was naar zijn ouders. Hij blijft het probleemkind van de familie.

"Wanneer ik het moeilijk heb, verblijf ik bij mijn ouders in Wilrijk. Dat is een veilige plek. In die buurt wonen geen gebruikers. Daar zijn geen drugs. In Antwerpen is er

kans dat ze komen bellen om te komen gebruiken bij mij thuis. Dat wil ik gewoon niet meer. Dat is veel te moeilijk."

Danny en Claudia

Danny en Claudia zijn een koppel. Ze zitten allebei in de drugshulpverlening. Danny en Claudia huren een verdieping van een huis zonder verwarming, maar ze liggen overhoop met de huisbaas. Hij dreigt er steeds mee hen buiten te zetten.

Claudia: "Als hij dan zo ineens zegt: "Ik zet u buiten op straat." Dan staat ge daar. En terug beginnen zoals vroeger, in een kraakpand gaan zitten, dat wil ik echt niet meer meemaken. Ik heb dat genoeg meegemaakt."

Claudia heeft trouwplannen met Danny. Na een duwtje in de rug heeft hij haar ten huwelijk gevraagd, maar hij heeft er een voorwaarde aan gekoppeld.

Danny: "Als we samen naar Melbourne gaan, dan trouwen we. Dat proberen we toch. Ik zeg het eerlijk. Het moet financieel ook kunnen natuurlijk. Je moet dat kunnen hé."

De begeleiders

Gilles De Bilde

Gilles (37) is een Belgisch topvoetballer en winnaar van de Gouden Schoen. Hij brak door bij Eendracht Aalst en speelde later onder meer bij RSC Anderlecht, het Nederlandse PSV en het Britse Sheffield. Gilles speelde maar liefst 25 keer voor de Belgische nationale ploeg. Gilles is getrouwd en heeft drie kinderen. Meer dan een jaar lang was hij de coach van het Belgisch Homeless World Cup-team. Hij is ook de verteller van *Homeless World Cup*.

"Ik heb dit project met hart en ziel aangepakt. Maar ik ben onderweg wel veranderd. Eerst wilde ik gewoon winnen. Ik wilde dat die mannen terug zouden komen uit Australië met een beker. Maar onderweg heb ik moeten inzien dat dit project een veel belangrijker doel heeft. En ik ben blij dat ik nu zie dat een aantal van die spelers er beter voorstaat dan een jaar geleden."

Sulliman Akajjouâ

Sulliman (32) maakte in 2000 de overstap van postbode naar straathoekwerker. Zijn eerste woorden bij een nieuwe uitdaging zijn altijd: 'geen probleem'. Voetbal is zijn eten en drinken en voor het bezig zijn met daklozen geldt hetzelfde. De trotse vader van Hamza en Bilal heeft zich in het Homeless World Cup-project ontpopt tot de sterk gewaardeerde hulptrainer van Gilles en vooral tot een steunfiguur voor de spelers. Sulliman is opvoeder van opleiding.

"Het voetbalproject vond ik een schitterend idee. Ik heb vroeger nog bij Berchem gespeeld. En ik heb in mijn straathoekwerk ook vaak geprobeerd om een eerste contact te leggen door wat met een bal op het plein bezig te zijn. Vandaar dat ik meteen gewonnen was om mee te doen en om er gasten voor aan te spreken."

Luc Muraille

Luc (39) werkt al tien jaar voor Inloopcentrum De Vaart, een dagcentrum voor thuis- en daklozen. Sinds vier jaar runt hij het centrum als coördinator. Zijn no nonsense-stijl werkt inspirerend, zowel voor de spelers als voor zijn collega's. Luc is sociaal-cultureel werker van opleiding. Zijn vrije tijd gaat vooral naar zijn zoon Jelle en diens eigen voetbalambities. Zijn trainerscursus moet de praktijk theoretisch ondersteunen.

"De laatste avond in Melbourne heb ik voor mezelf nog eens zitten overdenken dat we een enorme weg hadden afgelegd. Ik kijk op het hele gebeuren terug met ongelooflijk veel trots en dankbaarheid."

Marein Wellens

Marein (32) is licentiate in de orthopedagogie. Ze werkt in het Activeringsteam Harde Kern Druggebruikers sinds de opstart in 2004. Ze is op een bijzonder actieve en geëngageerde manier betrokken bij het leven van de mensen waarover ze zich ontfermt. Haar optimisme straalt op hen over.

"Het De Coninckplein is het Astridpark niet. Ook wij hebben moeten leren dat je met deze doelgroep niet van de ene dag op de andere van de hel naar de hemel kunt stappen. Dat moet allemaal in heel kleine stapjes gebeuren en wij concentreren ons als begeleiders op die kleine stapjes."

Luc Martens

Luc (51) is de nestor van de groep. Hij is al zestien jaar in diverse functies actief in de drughulpverlening en thuislozensector. Na enkele jaren als straathoekwerker op het De

Coninckplein te hebben doorgebracht, is hij in 2005 overgestapt naar het Activeringsteam, dat daklozen en verslaafden probeert te integreren in de samenleving.

"Ik hoopte vooral dat de deelnemers iets zouden bijleren en dat de trainingen en het uitzicht op een unieke ervaring hen op weg konden helpen om verbetering in hun situatie te brengen."

Organisaties

Homeless World Cup kon op de medewerking rekenen van enkele sociale organisaties uit Antwerpen:

Free Clinic

Vzw Free Clinic is een erkende organisatie die zich richt tot maatschappelijk kwetsbare groepen in het algemeen en mensen met een probleem met middelenafhankelijkheid in het bijzonder. De organisatie bestaat al meer dan dertig jaar en tracht in die tijd vlot toegankelijke gezondheidszorg aan te bieden. Daarbij wordt gezondheid gezien in zijn meest brede betekenis: welbevinden op lichamelijk, sociaal en psychisch vlak.

Met een ruim palet aan voorzieningen wil de organisatie een laagdrempelig en makkelijk toegankelijk aanbod voorzien voor een groep gebruikers die moeilijk aansluiting vindt bij andere dienstverlening. Een van de uitgangspunten is dat er gewerkt wordt vanuit een *harmreduction* filosofie.

Vzw Free Clinic ontwikkelde door de jaren heen verscheidene grotere en kleinere werkingen die zich allen richten tot mensen die illegale middelen gebruiken. Die werkingen zijn:

Medisch Sociaal Opvang Centrum Antwerpen

Het Medisch Sociaal Opvang Centrum (M.S.O.C.) is een gespecialiseerd ambulante centrum voor verslavingszorg met als kernopdracht het verbeteren van het fysieke, psychische en maatschappelijke welzijn van druggebruikers. Om die kernopdracht te kunnen uitvoeren, biedt het MSOC Free Clinic een ruim aanbod aan medische, psychosociale en psychologische hulpverlening. Het MSOC Free Clinic probeert ook eerder strategieën te ontwikkelen om de schade door druggebruik te voorkomen dan dat ze het gebruik zelf bestrijdt. Het centrum gaat daarbij uit van de *harmreduction* benadering.

Spuitenruil Antwerpen

Op de Spuitenruil wordt hygiënisch injectiemateriaal aangeboden en gebruikt materiaal teruggenomen. De bedoeling is dat besmettelijke aandoeningen en andere gezondheidsrisico's voorkomen worden bij injecterende druggebruikers, maar ook bij de gewone bevolking. De *harmreduction* strategie wordt succesvol toegepast en leidt ertoe dat ernstige besmettingsrisico's beperkt worden. Verder is de spuitenruil een belangrijk middel om in contact te komen met de doelgroep en hen dichter bij de hulpverlening te brengen.

Bubbels & babbels

Bubbels & Babbels werd in 2001 opgezet om (ex-)drugafhankelijke ouders te ondersteunen in hun ouderrol. Gezinnen worden opgevolgd en rond elk gezin worden voorzieningen uitgewerkt om de ontplooiingskansen van de kinderen optimaal te ontwikkelen. Op die manier probeert men te voorkomen dat de kinderen zelf problemen ontwikkelen. Daarnaast verstrekt Bubbels & Babbels informatie, vorming en ondersteuning aan hulpverleners en steunfiguren die zich bezighouden met druggebruik en ouderschap.

Categoriaal straathoekwerk

Vzw Free Clinic heeft vier straathoekwerkers in dienst die zich richten tot allochtone gebruikers en straatprostituees. De straathoekwerkers trachten proactief, integraal, positief en structureel aanwezig te zijn in specifieke buurten. De straathoekwerker vertrekt steeds vanuit de vraag van de gasten en gaat samen met hen op zoek naar een aanvaardbaar en gepast antwoord. Zij leggen een verbinding tussen hun gasten en de zorgvoorzieningen. Eén straathoekwerkster focust op straatprostituees, zoekt contact met hen en biedt basiszorgen aan. Zij tracht de vrouwen in contact te brengen met de hulpverlening.

Sulliman Akajjoua werkt al negen jaar als straathoekwerker in Borgerhout. Zijn enthousiasme en zijn dynamiek stralen door tijdens zijn vakkundige voetbaltrainingen.

Pr♀ject

Met Pr♀ject richt vzw Free Clinic zich tot vrouwen met drugsproblemen. Zij komen soms minder aan bod in de bestaande hulpverlening. Het project wil hun gezondheid in brede zin verbeteren door hun zelfwaardegevoel te verhogen, hun levenskwaliteit te verbeteren, hun interesse te verbreden en hun maatschappelijke integratie te bevorderen. Het aanbod bestaat uit medische consultatie, individuele begeleiding en groepsactiviteiten.

Activeringsproject: activering van harde kern druggebruikers

Activerings-
project

Het Activeringsproject werd opgestart in 2004 om pleingebruikers, daklozen en buurtbewoners in de ruime Antwerpse Atheneumbuurt te activeren. Al snel werd duidelijk dat het niet langer haalbaar was om al die mensen terug in te schakelen in het economisch circuit. Enerzijds door de fysieke en psychische toestand van de betrokkenen, anderzijds door de hoge eisen die de reguliere arbeidsmarkt stelt. Via het aanbieden van diverse activiteiten, wil het activeringsteam bijdragen tot de sociale integratie van de pleingebruikers. Eerst en vooral in de eigen buurt, maar verder ook in de samenleving. Met wekelijkse activiteiten worden deelnemers gestimuleerd om buiten hun eigen grenzen te treden.

In 2007 ontstond het idee om met de doelgroep te gaan voetballen en te streven naar een Belgisch deelname aan de Homeless World Cup. Het creatieve initiatief van het Activeringsteam leidde tot wekelijkse voetbaltrainingen die een specifieke dynamiek kregen door de trainingen van Gilles De Bilde en de opnames voor *Homeless World Cup*.

Luc Martens en Marein Wellens zijn activeerders van het eerste uur en zetten met veel creativiteit en enthousiasme hun stevige schouders onder het hele voetbalgebeuren. Ook Pia Claessens steekt mee de handen uit de mouwen voor het welslagen van het voetbalproject.

Spuitenpatrouille

In de schoot van het Activeringsproject werd in 2008 de Antwerpse Spuitenpatrouille ontwikkeld, die zwerfspuiten opruimt. (Ex-)druggebruikers maar ook actieve buurtbewoners kunnen als vrijwilliger een steentje bijdragen aan het zwerfspuitenproject. Dat kan gezien worden als een vorm van sociale activering. Er is ondertussen een poule van tien à vijftien vrijwilligers die actief participeren.

Vzw Free Clinic werkt in 2009 een project uit rond de behandeling van hepatitis C. De behandeling van de ziekte is een moeizaam proces en heeft heel wat gevolgen voor verschillende levensgebieden van de (ex-)gebruiker en zijn/haar omgeving. Buiten het reguliere aanbod van hulpverlening kan ondersteuning geboden worden door 'C-Buddys', dat zijn ervaringsdeskundigen die de behandeling zelf (met succes) hebben doorlopen.

Centrum voor Algemeen Welzijnswerk Metropool

Het Centrum voor Algemeen Welzijnswerk Metropool (of CAW Metropool) is een hulp- en dienstverleningsorganisatie in Antwerpen die volwassenen en jongeren met vragen of problemen verderhelpt. In principe kan iedereen met zijn of haar hulpvraag bij CAW Metropool terecht. In de praktijk richt CAW Metropool zich vooral op maatschappelijk kwetsbare groepen uit groot Antwerpen. Het zijn mensen die getroffen worden of dreigen getroffen te worden door ontanking en sociale uitsluiting. Concreet betekent dat dat CAW Metropool in de stad voornamelijk werkt met dak- en thuislozen, slachtoffers van familiaal geweld, druggebruikers, jongeren, allochtonen en (ex)-gedetineerden.

CAW Metropool bestaat niet uit één organisatie op één plaats, maar is een hulpverleningsnetwerk met meer dan 25 onderdelen die over de hele stad verspreid zijn.

Meer informatie op www.cawmetropool.be en www.derodepinguin.be.

De Vaart

Het inloopcentrum De Vaart is een dagcentrum voor thuislozen, zowel mannen als vrouwen. De focus van De Vaart ligt op hulpverlening, in combinatie met het aanbieden van praktische diensten zoals lockers, doucheruimte en wasmachine. Het aanbieden van praktische diensten trekt veel cliënten over de streep om ook hun hulpvragen te formuleren. De Vaart kadert binnen het stedenfonds en wordt uitgebaat door CAW Metropool in opdracht van het OCMW van Antwerpen.